

Forfatter: Palladius, Peder

Titel: Udrag fra Peder Palladius' Danske Skrifter

Citation: Palladius, Peder: "Peder Palladius' Danske Skrifter", i Palladius, Peder: *Peder Palladius' Danske Skrifter*, udg. af Lis Jacobsen , H.H. Thiele, 1911-1926, s. 121. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-palladius03val-shoot-idm139651355341632/facsimile.pdf> (tilgået 10. april 2024)

Anvendt udgave: Peder Palladius' Danske Skrifter

Udtryk synes at være tautologisk; i saa Fald maa her foreligge en særlig Betydning af Verbet „spotte“; men muligvis er Udtrykket flertydig, saa *spaatte* ligefrem betyder „tale bespotteligt“.

S. 58 L. 4 ff. Som Vidnesbyrd om den kraftige Maade, hvorpaa Palladius gengiver sin Kilde, kan samstilles L. 4—9 og det Stykke i Historia Tripartita (det direkte eller — snarere — indirekte Grundlag), til hvilket der henvises:

Sankt Peders Skib.

Denne Iouianus vilde icke før annam-
me Regementit/ før end den gandske Hær
loed sig omuende til Christum ... Huad/
sagde hand/ skal ieg vere Keyser
offuer en hob Paganer oc wchrist-
ne/ effterdi at ieg er selfi aff Guds naade
Denne Iouianus vilde icke før annam-
me Regementit/ før end den gandske Hær
loed sig omuende til Christum ... Huad/
sagde hand/ skal ieg vere Keyser
offuer en hob Paganer oc wchrist-
ne/ effterdi at ieg er selfi aff Guds naade

Hist. Trip. (Migne LXIX, 1063)

Qui cum violenter a mili-
tibus ad imperium trahe-
retur, clamabat, dicens
non se velle paganis
hominibus imperare,
cum ipse Christianus exi-
steret.

S. 59 L. 18 f. *Basilius* fra Kæsarea (330—79), — *Epiphanius*, formentlig E. fra Palæstina, Biskop i Konstantia (d. 403), *Ambrosius* (340—97), — *Cirylus* d. e. Kyrillos fra Jerusalem (c. 315—86), — *Nazianzenus* d. e. Gregor fra Nazianz (330—90). Jf. Noten ndf. til S. 91 L. 1 ff.

S. 60 L. 4. *David* . . . som hand haffde faar sine øyen, idet Saul og hans Mænd omringede David, se 1. Sam. 23. 26.

S. 61 L. 10. *fult* = „fuldt af“, jf. Noten til S. 53 L. 25.

S. 62 L. 11 f. *paa det/ mand kand vide/ huor grundsuppen vaar*
aff alt det onde etc.; Grundsuppe betyder egentlig „Bundfaldet“, „Bærmens“, men bruges af Palladius overført ikke blot om Bærmens, men ogsaa (nedsættende) om Hovedindholdet af noget, saaledes paa nærværende Sted og i Visitatsbogen (Grundtvigs Udg. S. 117.21); mere bogstaveligt er Udtrykket brugt ndf. S. 87 L. 26. Ordet er laant fra tysk *Grundsuppe*, jf. Sv. Grundtvig i Visitatsb. S. 185 samt Kalkar II. 80 samt Suppl. 379.

S. 64 L. 15. *der vilde flue [flyve]* *Hatte* o: der blev da smældet og slaet. Jf. Hier. Just. Ranchs Danske Skuespil S. 278: *her fyger hatte, vor naboer kiffuis som hunde oc katte* og Kalkar II. 174. b *hattefog* = Slagsmaal.

S. 64 L. 34. *affguder fra Holland*. Hermed sigter Palladius til den stadige Indførsel af Helgenbilleder, næppe til selve Helgen-vandrerne; — ny Helgener indførtes vist ikke i 16. Aarh.

S. 65 L. 3 f. *hine gamle Trafaler* o: hine gamle Skøger, Gade-